

היסטוריה חטיבת מירה

דקיק של מוצב עיבדים הסמוך, שמעט כל מגינו הושמדו. כששני הצדדים התקרבו לאפיסת-כוחות, נטל קצין מצרי צעיר כמה מחלקות, תפס את הגבעה 105, ניתק את הדרך היחידה לנגבה הנצורה. זה היה רגע-הגורל. גלילה עלתה פלוגת-קוצר המפורסמת על המוצב המצרי, נהדפה באבדות קשות. כנסיון-של יאוש הפעיל מפקד-הגדוד, צבי צור, את פלוגת הקומנדו שלו (שהוקמה בלי רשות המטכ"ל), שלא נועדה להסתייע רות-מצה, אלא לחדירה מהירה לעומק עורף האוייב. הגיפים הבלתי-מוגנים דהרו ב' חשיכה בכביש, עלו על המוצב המצרי ה' יורקאש, דרסו את החיילים המצריים בגל-גליהם, הפיצו סביבם תדהמה ובהלה. המפ' קד המצרי הצעיר ניפצע, אנשיו ברחו. מטה גבעתי, שהצטיין בחוש פסיכולוגי גדול, העניק לפלוגת-הגיפים את תואר-הכבוד: "שועלי שמשון".

גבעה, המתרוממת עד לגובה של 63 מטרים מעל פני הים, והמקושטת בשלושה מגדלי-מים אופייניים של מחנה בריטי נטוש. "גב" עה "69 הפכה למרכז-הכובד של החזית כולה. איש לא הבין את האסון שקרה באותו רגע מכריע. מישוה נהרג. מישוה איבד את הראש. הטאנקים התקדמו, ופאניקה נוראה השתלטה על החיילים. החלה בריחה המונית, וגבעה 69 נפלה. באותו רגע לא היתה חזית הדרום קיימת כלל. שום דבר רציני לא הפריד בין המצ'רים ובין תל-אביב. מרכז הארץ היה חשוף לגמרי, אך המצרים לא ידעו זאת. הם הת' קדמו בהירות, נתקלו בכמה עשרות חיילים שנזעקו למקום בחיפזון, ושכדוריו רוביהם ניתזו מן הטאנקים כמו אבני-חצץ. ההתקד' מות נעצרה. עיקרית משכונות העיוני. איך החזיר קה החטיבה מעמד באותם ימים, כאשר ה' כשלוונות ירדו עליה מכל עבר, מספר ה' הרוגים הגיע למאות. והאוייב ניראה כבעל עליונות גמורה במספר החיילים ובכמות הנשק? התשובה נעוצה בשתי מילים, שכל איש גבעתי ייחס להן אותה ממשות כמו לכדור-רובה או לקופסת-סריונים: "רוח החטיבה".



שמעון אבידן (במרכז) ליד פסל לוחמי הדרום בנגבה גבעתי = פלמ"ח + דוד

החל מטביע על צה"ל חותם של צבא סדיר, שיגרתי ובלתי-עממי. על החטיבה ירד מטר של פקודות, שחייב את אנשיה להצדיע, להקים חדרים-אוכל לקצינים, לעמוד סימני-דרגות, לסגוד לאלף-ואחת הוראות של מישטר ונהל, שצרמו את אוזני התתיקים. היה זה המשבר שניקרא, בלשון העם, "פיר רוק הפלמ"ח". או כבר היה גבעתי פלמ"חאי יותר מן הפלמ"ח עצמו. אחרי מיבצע עשר-מכות השתנתה בהדרגה דמות החטיבה. מיטב הלוחמים נפלו, נפ' צעו או התפורו. היעז הגדול — צירוף ה' נגב למדינה — הושג. עוד היו קרבות סביב כיס פלוגיה, בה ישב אותו קצין מצרי צעיר שנפצע בגבעה 105. אחר-כך עברה החטיבה לחזית המרכז, מפקדיה התחלפו — וגבעתי שוב לא היה אלא אחת מחטיבות צה"ל. דפים קרביים ישנים. בשבוע הבא יתרכזו ותיקי גבעתי שוב — בפעם הראשו' נה מאז המלחמה. הם יבקרו בצחאט בשדות הקרב הנוטשים, ישויצו בפני ילדיהם, ישח את הכרסים שגידלו. בליגולו גלוי ובגע' גועים ניסתרים, כדרכם, יקראו את דפי הקרב הישנים, שהודפסו מחדש לכבוד ה' מארוע. כולם יהיו שם — שמעון אבידן, שהפך פעיל בקיבוץ הארצי; צבי צור, שהפך רמטכ"ל; בני מיליונרים ופועלים; משרתי מפא"י נאמנים ויריבי-מפא"י הקיצוניים ב' יותר.

היתה זאת רוח מיוחדת במינה, אפילו ב' אותם הימים. אי-אפשר היה להשחת את גבעתי לפלמ"ח — כי הפלמ"ח התבסס על בני הקיבוצים ועל האוצרות האנושיים של ההתיישבות העובדת, וטיפח לעצמו תסביך-עליונות של עליות. ואילו גבעתי היה מור' כב בעיקרו מבני שכונות-העוני של תל-אביב, ערבי-רב של נוער עירוני תלוש, ב' תוספת בני מושבות הדרום ותיקי ח"ש-תל-אביב. הישגו ההיסטורי של גבעתי היה שיעצב חומר אנושי זה עד כי הגיע לרמה הגבוהה ביותר של הפלמ"ח. היה זה הצבא העממי ההמוני הראשון (והאחרון) של ישראל — צבא שחיתר על כל גינוני הטכס הנבוז, ש' פיתח משמעת שמתוך הבנה, שיער רעות אמיתית בין מפקדים וטוראים, שלא שבר את אישיות החייל אלא ניצל אותה לטיבת המשימות. בחטיבה עצמה נפוצה הסיסמה כי "גבעתי = פלמ"ח + סדר". לא היו הצדעות, ה' מפקדים (שבוו למילה "קצינים") אכלו עם חייליהם, המשמעת היתה חזקה אך עניינית. את כולם איחדה הגאווה האגדתית-כמעט ב' חטיבה. אב דן השיג הישג שני: הוא קשר את החטיבה למרחב. אורחים וחיילים העריכו זה את זה, שיתפו פעולה, עד כי לעיתים ניטשטשו הגבולות ביניהם. התוצאה: ה' אורחים לא נטשו את כפריהם, כשהכל ניר' אה אבוד. קצין מצרי צעיר. המיפנה בא בחודש יולי. מסביב לקיבוץ-נגבה התלקח קרב-איתנים. כל צד ידע כי קרב זה יכריע. הקיבוץ נחרב. גלים-גלים של חיילים ו' טאנקים מצריים התנפצו על קו ההגנה ה'

"לאיזו יחידה אתה שייך?" שאל פלמ"חאי בפברואר 1948. כאשר השיב לו בן-שיחתו, חבוש כובעי-הגרב, כי הוא נימנה על אנשי פלוגה ב' של ח"ש תל-אביב, ירק הפל' מ"חאי על הארץ, היפנה לו את הגב. כעבור חצי שנה נפגשו אותם שני ה' צעירים. שוב שאל הפלמ"חאי את אותה ה' שאלה, ושוב ענה לו בן-שיחתו: "גבעתי". הפעם אורו פני השואל, והוא הפליט: "גב' עתי בסדר". שינוי זה לא הושג בנקל. הוא עלה ב' חייהם של מאות צעירים. ומו עז מינוי. אנשי גבעתי עצמם קראו לחטיבתם בשם-יחידה משלהם: "חטי' בת מירה". מירה לא היתה בחורה (אף שבגבעתי שפע נערות בשם מירה, ופלוגת שועלי-שמשון בלבד כללה "מירה שחורה" ו"מירה בלונדית"), אלא ראשי-תיבות של ה' מילים: "מגבעתי ישחרר רק המחתי". לא היתה זאת כיסמה הירוואית, אלא ציון של עובדה פשוטה. רוב רובם של משוחררי-גבעתי ביאתם חודשים עברו ישר לבית הקברות או לבית-החולים. לידתה של החטיבה לא התאימה לתהילה לה זכתה לאחר-מכן. היתה זאת לידה מאו' חרה, זמן ניכר אחרי לידת שאר חטיבות הפלמ"ח והח"ש. כי בעוד שלא היה יוכוח על מינוי כל שאר המפקדים, התנגד דויד בן-גוריון בחריפות למינוי האיש שמיפקד' ההגנה התכוננה להעמידו בראש גבעתי: יצ' חק שדה. בן-גוריון, שראה בשרה מתהרה פוטנציאלי, דמות המושכת הערצה המונית, שם וטו מוחלט על המינוי. בלית-ברירה, אחרי עיכובים והשהיות, הועמד בראש החטיבה אדם שנועה, קודם לכן, לכהן רק כסגנו של שדה. היה זה שמעון קוך, חבר קיבוץ השומר הצעיר (עין השופט), לשעבר חבר במחתרת קומר ניסיתית צבאית בגרמניה, ומארגן המחלקה הגרמנית של הפלמ"ח. קוך, ששינה את שמו לאבידן, היה פחת ידוע מאשר רוב שאר מפקדי-החטיבות. 25 ק"מ מתל-אביב. כך, כימעט ב' מיקרה, זכתה חטיבת גבעתי לאיש שהפך סימלה החי, ושהפך אותה לשם-דבר. שום אדם אחר לא היה מסוגל לעצב את דמות גבעתי כפי שעשה זאת שמעון אבידן — ובשום חטיבה אחרת לא נועדה חטיבות כה רבה לעיצוב הדמות החטיבתית. התפקד שעמד לפני אבידן היה יחיד במינו גם באותה תקופה של "אין ברירה". החטיבה, שהוקמה באחור, היתה צריכה להגן על כל זרוע הארץ, לחסום את הדרך לגוש דן בפני הצבא הערבי החזק ביותר — הצבא המצרי, אך גם במשימה אדירה זו אי-אפשר היה לרכוז את הכוח הדל של החטיבה, שלא מנתה מעולם יותר מאלף לוחמים. כי נוכח הסכנה הנוראה שאימה על ירו' שלים, הכריח המטכ"ל את החטיבה להפריש כוחות למאבק בגיזרה זו. שמעון אבידן פיקד על מיבצע נחשו, שפרץ את הדרך לירושלים. גדודי גבעתי נטלו חלק מכריע במיבצע זה, שהצלחתו בזוהרה על-ידי ה' מטכ"ל, אשר הגיח לערבים לתפוס את ה' דרך שוב — ללא קרב. כשפלטו המצרים לארץ, והחלה המלחמה האמיתית, כבר תחתה החטיבה דם. הגדוד השלישי של החטיבה, שהתגבר על הלוחמים הערביים במרחב הדרום, הקריב את עצמו במשימה זו, איבד את מיטב לוחמיו בקר' בות קטנים ורצופים, כבר היה כמעט כוח מחוסל. ואו באו המצרים. הם היו מצויידים ב' טאנקים ובתותחים, בקצינים טובים ובחי' לים שהצטיינו בהגנה על מוצבים קבועים. גבעתי לא הכיר עדיין את חולשותיהם ה' מכריעות. הוא ידע רק כי עשרות התקפות של מחלקות ופלוגות התנפצו על מוצבי המצרים, שנשק החטיבה אפסי בהשוואה ל' נשק המצרי — וכי המצרים הגיעו למכו' אות יבנה, כ-25 קילומטרים מתל-אביב. היום השחור. היום השחור ביותר של החטיבה בא בראשית יוגי. המצרים כבשו את משק ניצנים המנותק. משם פנו לצבר

הפלמ"ח היה כבר לפני המלחמה כוח מגוייס במלואו. אנשי הח"ש (חיל השדה) לא היו חייבים גיוס מלא, אלא חזו, עד ראשית 1948, בבתיהם, הוזעקו רק לפעו' לות מסוימות.

כך זה אתחיל...
↓
וכך זה נאמר.
↓
הלחם בעוד מועד בהשתלות הקרחת קח ELIXIR אליקסיר
מוצר איכות של הביאור קוסמטיקאי ד"ר א. רובין

אצל "זאק" תל אביב בן יהודה 49

לאינטליגנט רק קניט